

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIZIE

**Nr. ASO- 38
din 27.10.2014**

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței acționînd în temeiul art. 41 a Legii Concurenței nr. 183 din 11.07.2012, art. 2 și art.10 al Legii cu privire la ajutorul de stat nr. 139 din 15.06.2012, Hotărîrii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței, Hotărîrii Parlamentului nr. 220 din 27.09.2013 privind numirea în funcție a unui membru al Plenului Consiliului Concurenței,

în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobată prin Hotărîrea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30.08.2013, prevederile Regulamentului privind ajutorul de stat pentru protecția mediului, aprobat prin Hotărîrea Plenului Consiliului Concurenței nr.9 din 30.08.2013,

analizînd nota examinatorului privind notificarea ajutorului de stat acordat parvenită de la Fondul de Eficiență Energetică și materialele anexate,

A CONSTATAT:

Prin scrisorile nr. 775, 776 și 777 din 25.08.2014, în baza art. 8 din Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139 din 15.06.2012, Fondul pentru Eficiență Energetică, (în continuare – Fond) a notificat, Apelul de Propuneri de Proiect nr. 4 (în continuare -Apel) în domeniul Eficienței Energetice (în continuare - EE) și valorificării Surselor de Energie Regenerabilă (în continuare - SER), anexate fiind inclusiv formularele general și special de notificare a ajutorului de stat acordat.

Notificarea a devenit efectivă la data de 26.08.2014, fapt despre care a fost informat Fondul prin scrisoarea nr. ASO-02/186-1351 din 15.09. 2014.

Obiectivul principal al ajutorului de stat notificat este protecția mediului. Acordarea ajutorului de stat se face cu scopul remedierii sau prevenirii prejudiciilor aduse mediului fizic sau resurselor naturale, reducerii riscurilor unor

asemenea prejudicii și de asemenea cu scopul utilizării mai eficiente a resurselor naturale, inclusiv prin măsuri de economisire a energiei și utilizare a surselor regenerabile de energie.

Măsura de sprijin a fost acordată în baza *Legii energiei regenerabile nr. 160 din 12.07.2007, Legii cu privire la eficiența energetică nr. 142 din 02.07.2010 și a Regulamentului de organizare și funcționare a Fondului pentru Eficiență Energetică aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 401 din 12.06.2012.*

Prin intermediul Apelului, Fondul se va axa pe oferirea suportului financiar pentru proiectele sau părțile componente ale acestora care presupun măsuri EE și/sau valorificare a SER pentru *reabilitarea clădirilor* din toate sectoarele economiei naționale, menționate în pct. 50, litera b) din Regulamentul de organizare și funcționare a Fondului pentru Eficiență Energetică, cum ar fi:

- înlocuirea ferestrelor și ușilor exterioare;
- izolarea termică a pereților exteriori;
- izolarea termică (și reabilitarea) acoperișului;
- izolarea termică a podelelor;
- înlocuirea cazanelor ineficiente;
- instalarea cazanelor pe biomasă și a sistemelor noi de încălzire (combinat cu sistem de preparare a ACM);
- instalarea colectoarelor solare pentru prepararea ACM;
- înlocuirea sistemelor de ventilație prin sisteme de ventilație noi cu recuperare de căldură;
- instalarea pompelor termice geotermale și a sistemelor de încălzire/răcire;
- instalarea recuperatoarelor de căldură la sistemele de ventilație existente;
- înlocuirea sistemelor de ventilare și condiționare ineficiente prin altele noi.

Astfel, Fondul va susține proiectele din Republica Moldova axate pe promovarea EE și valorificarea SER, care au impact pozitiv asupra reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră.

Măsura de sprijin acordată beneficiarilor prevede un număr estimativ de 51-500 beneficiari de finanțare. Sumele prevăzute pentru finanțarea proiectului se vor încadra în limite de la 300 mii lei pînă la 5 mln. lei, iar suma totală estimată a ajutorului de stat este de cel mult 12 mln. lei pe an, iar valoarea totală a finanțării prevăzută în decizia Consiliul de Administrare al Fondului pentru perioada de cel mult 60 de luni constituie 50 mln. lei, cu posibilitatea de a fi revizuită prin deciziile Consiliului de Administrare, în dependență de disponibilitățile Fondului corelate cu existența proiectelor de investiții, elaborate și depuse.

Suportul financiar din partea Fondului pentru proiectele aprobate în cadrul acestui Apel, va fi oferit în formă de:

- *garanții financiare*, pentru asigurarea executării obligațiilor de plată ale beneficiarilor proiectelor față de instituțiile financiare participante în valoare totală de 30 mln. lei;
- *granturi (subvenții)*: în sumă totală de 20 mln. lei.

Fondul va oferi *garanții financiare* pentru proiectele care au fost depuse și au fost aprobate spre finanțare în baza următoarelor condiții:

- tipul garanției: garanție financiară parțială;
- valoarea garanției: de la 20% până la 50% din valoarea finanțării oferite de către instituțiile financiare participante, dar nu mai mult de 1,5 mln. lei;
- perioada de garantare: pe toată perioada derulării Acordului de finanțare, dar nu mai mult de 60 luni;
- comision de garantare: 2% anual din valoarea garantată.

Granturile aprobate de către Fond vor fi finanțate de către instituțiile financiare participante sub formă de credit sau leasing financiar, din care contribuția Fondului va constitui 30% din valoarea finanțată sau 15% din costul total al proiectului în cazul finanțării integrale de către beneficiari a proiectului de investiție. Astfel termenul de finanțare se va stabili de la 24 până la 60 luni, rata dobânzii anuale, graficul rambursărilor precum și perioada de grație va fi stabilită în mod individual, în urma negocierilor directe de către instituția financiară participantă și beneficiarul proiectului. Totodată acesta va achita în favoarea Fondului un comision unic de administrare a grantului în mărime de 0,2% din valoarea grantului acordat.

Criterii de eligibilitate a solicitanților de finanțare și a propunerilor de proiect:

1. Beneficiarii de ajutor de stat sunt solicitanții de finanțare- reprezentanți autorizați ai entităților juridice cu scop lucrativ angajate în activități economice, care constau în producerea și furnizarea de bunuri sau servicii, indiferent de forma organizatorico- juridică, din orice domeniu al economiei naționale, care corespund următoarelor cerințe:
 - a) sînt entități cu tipul de proprietate privată;
 - b) sînt entități cu tipul de proprietate de stat sau municipală (sens de stat);
 - c) sînt entități funcționale și nu sînt în proces de insolvabilitate, faliment sau lichidare;
 - d) nu au datorii față de bugete;
 - e) nu sînt în litigiu sau parte în careva procese în instanțele de judecată;

- f) nu au beneficiat de suport în cadrul programelor investiționale oferite de instituțiile financiare internaționale pentru același obiectiv pentru care se solicită finanțare (de ex. liniile de credit MOSEEF sau MOREEF ale BERD sau altele similare).
2. Propunerile de proiect trebuie să prevadă realizarea măsurilor de EE și/sau SER eligibile, care sînt descrise în *Anexa 2* la Apel.
 3. Fondul nu va oferi suport financiar pentru proiectele sau părțile componente ale acestora, care sunt descrise la pct. 51 al Regulamentului de organizare și funcționare a Fondului pentru Eficiență Energetică aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 401 din 12.06.2012.
 4. În cadrul Apelului, nu sunt eligibile pentru finanțare măsurile care se referă la următoarele obiective:
 - construcții temporare sau în proces de construcție;
 - clădiri nefuncționale pe parcursul ultimelor 12 luni sau mai mult;
 - clădiri cu perioada de funcționare redusă sau nesigure, cu probleme structurale grave;
 - clădiri de o valoare arhitecturală sau istorică, cărora, prin implementarea de măsuri EE în anvelopa clădirii ar putea fi afectat aspectul exterior;
 - clădiri utilizate ca lăcașuri de cult și pentru activități religioase.
 5. Măsurile care prevăd deconectarea de la sistemul centralizat de încălzire nu sunt eligibile.
 6. Fiecare solicitant poate depune pînă la 2 propuneri de proiect. Solicitanții sunt încurajați să depună propuneri care conțin măsuri integrale de EE și SER. Fiecare măsură sau pachet de măsuri și costurile aferente acestora trebuie să fie descrise separat, astfel încât Fondul să obțină suficiente informații necesare pentru efectuarea evaluării fiecărei măsuri sau pachet de măsuri în parte. Fondul își rezervă dreptul de a respinge propunerea de proiect integral sau unele măsuri de EE sau SER incluse în ea.
 7. Soluțiile tehnice/ măsurile propuse în propunerile de proiect nu trebuie să suprapună, în sensul în care un proiect în întregime sau părțile componente esențiale ale acestuia nu pot reprezenta o parte componentă a altui proiect propus spre finanțare de către același Solicitant în cadrul Apelului.
 8. Valoarea totală (fără TVA) a suportului cerut de către Solicitant din partea Fondului pentru finanțarea proiectului trebuie să se încadreze în limite de la 300 mii lei pînă la 5 milioane lei.
 9. Indiferent de numărul de propuneri de proiect depuse în cadrul acestui Apel de către Solicitantul de finanțare, suma totală care poate fi solicitată de la Fond de către acesta nu poate depăși 5 milioane lei.

Costurile eligibile se limitează la costurile necesare pentru implementarea proiectului, care vor fi specificate în Contractul de grant. Sunt eligibile următoarele categorii de costuri:

- Categoria A: Costuri pentru implementarea măsurilor eligibile principale de EE/SER, acestea includ costurile pentru implementarea principalelor intervenții de EE/SER. De asemenea, acestea pot include toate costurile aferente lucrărilor de pregătire și finisare, care sunt necesare de efectuat pentru a implementa măsurile de EE/SER.
- Categoria B: Costuri pentru implementarea lucrărilor auxiliare de renovare energetică eligibile, aferente măsurii principale de EE/SER.
- Categoria C: Costuri pentru implementarea măsurilor de management energetic.
- Categoria D: Costuri aferente asistenței tehnice, care pot include costurile pentru elaborarea Raportului de audit energetic și/sau a Studiului de fezabilitate, Studiului de expertiză tehnică, asistenței tehnice pentru organizarea licitațiilor de achiziții, costurile de proiectare și supraveghere tehnică, costurile pentru obținerea certificatelor și autorizațiilor necesare, alte costuri justificate de asistență tehnică pentru suportul beneficiarului în perioadă de achiziții și implementare a lucrărilor.

Astfel costul total al proiectului este suma costurilor din categoriile A, B, C, și D. Sumele aferente TVA *nu vor fi incluse* în costul proiectului.

În cadrul acestui Apel, costul eligibil total al proiectului trebuie să fie structurat în conformitate cu următoarele plafoane:

Tabel nr. 1

Categorie de cheltuieli	% din costul total al proiectului
A. Costuri de bază aferente proiectelor EE și SER	> 65
B. Costuri aferente măsurilor de renovare	< 30
C. Costuri aferente implementării și perfecționării sistemului de management energetic	< 5
D. Costuri aferente asistenței tehnice	< 8

sursa: Apelul de Propuneri de Proiect nr. 4

Pentru a constitui ajutor de stat conform art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139 din 15.06.2012, măsura de sprijin trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- să fie acordată din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ- teritoriale sub orice formă;
- să confere beneficiarului un avantaj economic care nu ar fi fost obținut în condiții normale de piață;
- să fie acordată în mod selectiv;
- să denatureze sau riscă să denatureze concurența.

Masurile prevăzute de schema examinată și anume garanțiile financiare și granturile vor fi acordate din bugetul Fondului, prin urmare, din resurse de stat.

Aceste măsuri vor oferi un avantaj economic beneficiarilor datorită faptului că în condiții normale de piață nu pot fi obținute finanțări similare granturilor disponibile prin prezentul Apel sau garanții financiare prin care se obține o rată a dobânzii redusă față de cea de piață.

Totodată, chiar dacă la prima vedere schema se aplică tuturor întreprinderilor, din toate sectoarele economiei, ca condiții de eligibilitate fiind criterii destul de generale, caracterul de selectivitate decurge din modalitatea discreționară de alegere de către Consiliul de Administrare a Fondului, a proiectelor spre cofinanțare, bazându-se pe o analiză detaliată a proiectelor și a beneficiilor în materie de economisire a energiei, valorificare a surselor regenerabile a acestora și, prin urmare, beneficiile aduse mediului fizic sau resurselor naturale. Astfel, măsura notificată este aplicată selectiv.

Ajutorul de stat acordat în baza prezentei scheme riscă să denatureze concurența, având în vedere că EE și valorificarea SER vor duce la diminuarea costurilor pentru energie, respectiv, fiind reduse costurile generale, fapt care poate contribui la sporirea competitivității întreprinderii și extinderii cotei de piață.

Astfel, sunt îndeplinite cumulativ condițiile sus-menționate și măsura de sprijin oferită în baza Apelului constituie ajutor de stat în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat nr. 139 din 15.06.2012.

La analiza impactului anticoncurențial al măsurii notificate se aplică Regulamentul privind ajutorul de stat pentru protecția mediului, aprobat prin Hotărârea Consiliului Concurenței nr.9 din 30.08.2013. Conform prevederilor pct. 39 și 44 al Regulamentului sus-menționat, intensitatea ajutorului de stat pentru

economisirea de energie și pentru surse regenerabile de energie, nu poate depăși o rată de 60% din costurile eligibile. De asemenea este acceptabilă și o intensitate de 100%, doar cu condiția unei reale proceduri concurențiale de cerere de oferte, conform pct. 18, 40 și 46 ale aceluiași Regulament.

Intensitatea maximă a ajutorului de stat în cazul examinat este stabilită în mărime de 30%, regăsindu-se în prevederile pct.2 al Anexei 3 la Apelul de propuneri nr.4, fapt ce nu îi va avantaja considerabil în comparație cu întreprinderile concurente.

Măsurile prevăzute de schema notificată nu vor afecta semnificativ concurența, dat fiind faptul că este exclusă utilizarea resurselor oferite pentru finanțarea activității operaționale, asistența oferită urmînd a fi investită în îmbunătățirea infrastructurii, fapt ce va avea efect financiar doar pe termen mediu și lung asupra entităților finanțate, impactul asupra mediului concurențial fiind dispersat în timp.

Reieșind din constatările expuse, ținînd cont de prevederile legislației Republicii Moldova, în temeiul art. 41 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 și art. 10 alin. (2) lit. b), Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

1. Măsura notificată de către Fondul de Eficiență Energetică, constînd în instituirea unei scheme de finanțare a proiectelor orientate spre protecția mediului, constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139 din 15.06.2012.
2. De a autoriza schema de ajutor de stat pentru protecția mediului acordată în baza Apelului de Propuneri de Proiect nr. 4 în domeniul Eficienței Energetice și valorificării Surselor de Energie Regenerabilă, cu bugetul total de 50 mln lei.
3. Furnizorul va notifica ajutorul de stat individual acordat în baza prezentei scheme în cazul în care acesta va depăși pragul de minimis.
4. În cazul modificării bugetului schemei de ajutor de stat în vederea majorării acestuia cu mai mult de 20%, furnizorul va notifica Consiliul Concurenței în baza formularului de notificare simplificată, Anexa 3 la Regulamentul privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat aprobat prin Hotărîrea Plenului Consiliului Concurenței nr. 1 din 30 august 2013.
5. Furnizorul ajutorului de stat va transmite anual Consiliului Concurenței informații privind ajutorul de stat care face obiectul prezentei decizii, în

vederea actualizării Registrului ajutorului de stat, conform art. 19 din Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139 din 15.06.2012.

6. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștință părților.
7. Partea dispozitivă a prezentei Decizii va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele

Consiliului Concurenței

Viorica CĂRARE